

SLOVENSKA MATICA

Matičina povezovanja

V sklopu promocije slovenske kulturne dediščine v svetu vas prijazno vabimo na predstavitev projekta **Slovenski kozolec 1993–2024**, ki bo **v sredo, 10. 4. 2024, ob 10. uri v dvorani Slovenske matice, Kongresni trg 8/I, Ljubljana**. Predstavil ga bo **Slavko Mežek**, »oče« in vodja projekta, ob katerem je nastala tudi razstava arhitekta **Borana Hrelje** iz Toronta. Sledilo bo predavanje **prof. dr. Boruta Juvanca** z naslovom *Kozolec, spomenik slovenske arhitekture*.

Kozolec sodi med nenadomestljive prepoznavnosti slovenske ljudske arhitekture in kulturne krajine.

»Kozolec je spoznavni znak Slovenije!«

»Kozolec je spomenik slovenskega ljudskega stavbarstva.« (dr. Tone Cevc, 1993)

»Kjer stojijo kozolci, najdeš slovenske korenine.« (Jaka Čop, 1993)

»Kozolec je naša arhitektura, edina etnična arhitektura, kar jih poznam. Kozolec označuje etnični prostor Slovenije.« (prof. dr. Borut Juvanec)

Sodobni časi, novodobno kmetijstvo, spremenjeno in marsikje pozidano podeželje ter izginjajoča narodna ozaveščenost mu niso naklonjeni. Projekt *Slovenski kozolec* si s preprostim sloganom »Ohranimo slovenski kozolec!« že od leta 1993 na najrazličnejše načine prizadeva opozoriti na nujno sistemske zaščite, raziskave, ovrednotenja in smiselnega ohranjanja tega pomnika našega stavbarstva, tesarskega znanja ter poltisočletnih tradicij.

Projekt se je začel z izidom dokumentarne fotomonografije *Slovenski kozolec / The Slovene Hay-rack* (fotograf Jaka Čop, etnolog dr. Tone Cevc, prevod dr. Irena Šumi in Victoria Raschke, oblikovanje Janez Suhadolc; AGENS Žirovnica, 1993). Nadaljevalo se je s prvo postavitvijo istoimenske razstave arhitekturnih maket in risb (arhitekt Boran Hrelja, 1994, Ljubljana), ki bo to pot postavljena 140-ič in je že prepotovala Slovenijo, Evropo, ZDA ...

Leta 1996 je bilo v Rutu nad Baško grapo ustanovljeno vseslovensko gibanje Ohranimo slovenski kozolec.

Pred leti je vzniknila pobuda »Kozolec na UNESCO!« Žal je imenitno in obetavno čezmejno namero ustavila pandemija ...

S tokratnim dogodkom se ta pobuda obuja. Z namensko avkcijo in prodajo legendarne knjige

Slovenski kozolec se začneja zbirati sredstva za obnovo in revitalizacijo Slovenčevega stoha v Rutu nad Baško grapo, kamor bo umeščena tudi stalna predstavitev projekta.

Dogodek soorganizirata KULTURA-NATURA SLOVENIJA, gibanje za ohranjanje in uveljavljanje slovenske kulturne in naravne dediščine ter Slovenska matica.

 Kultura-Natura
Slovenija

Pridržujemo si pravico do spremembe programa. Informacije o dogodku lahko preverite na [spletni strani Slovenske matice](#) ali nas pokličete na 01 422 43 45.

 JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

 ANIS
Javna agencija za inštitucionalno
in inovativno dejavnost Republike Slovenije

 Mestna občina
Ljubljana

 KULTURNI INŠTITUT
REPUBLIKE SLOVENIJE
Inštitut za kulturno dediščino
in inovativno dejavnost

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

 REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU